

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-468 / 984

2 / 3 / 2012

Konu : Kanun Tasarısı

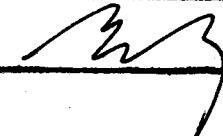
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 30/1/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvikine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	12 Mart 2012		E. No: 1/578	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
EE	16	ME	AP	Kem
TBMM BAŞKANI				

T/ 352

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI KORUNMASI VE
TEŞVİKİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

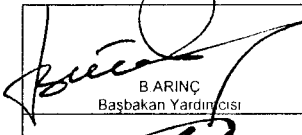
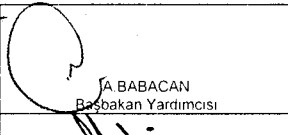
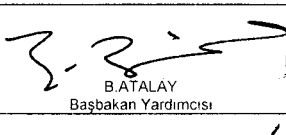
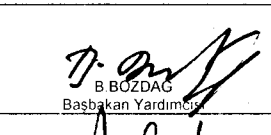
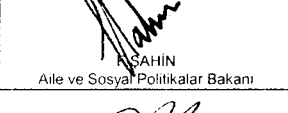
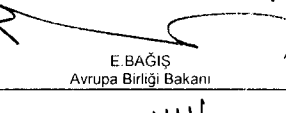
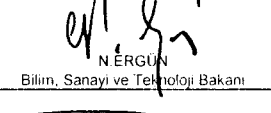
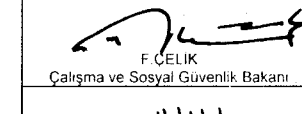
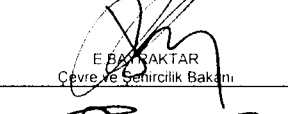
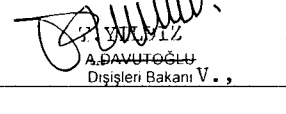
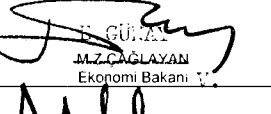
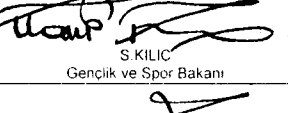
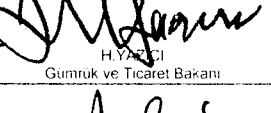
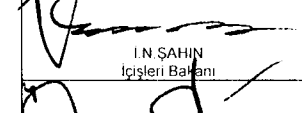
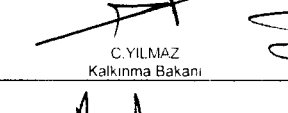
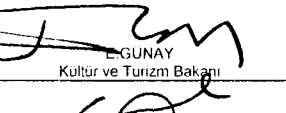
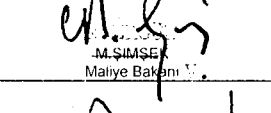
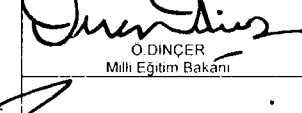
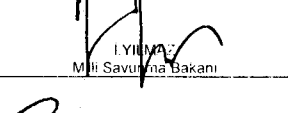
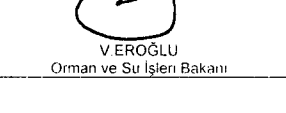
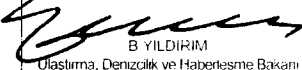
MADDE 1- (1) 25 Ekim 2011 tarihinde İzmir’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvikine İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAG Başbakan Yardımcısı
 S. ERGİN Adalet Bakanı	 A. ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 E. BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı	 N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 E. BAYRAKTAR Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı
 Y. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 S. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. MEKE Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. YAŞAR Gümrük ve Ticaret Bakanı
 İ. N. ŞAHİN İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 Ö. DİNÇER Millî Eğitim Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 F. AKDAĞ Sağlık Bakanı
 B. YILDIRIM Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No.

101-468

156

GEREKÇE

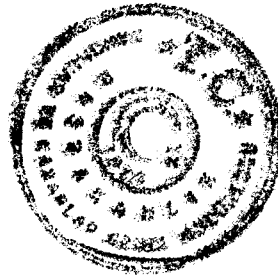
Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş şansını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişinin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 83 ülke ile anılan anlaşma imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvikine İlişkin Anlaşma'nın temel esasları aşağıda özetlenmiştir:

- Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyecek ekonomik işbirliği için uygun koşulları yaratmak,
- Türkiye ve Azerbaycan'da yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek,
- Her iki ülkede, özel teşebbüsle devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu Anlaşma ile birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, ilgili ülkelere yeni herhangi bir yük getirmemektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI KORUNMASI VE TEŞVİKİNE İLİŞKİN
ANLAŞMA

Giriş

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, bundan sonra "Akit Taraflar" olarak adlandırılacaktır.

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

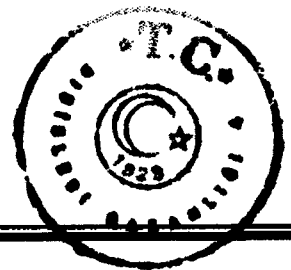
Bu gibi yatırımlara uygulanacak muameleye ilişkin anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek,

Yatırımlara adil ve eşit muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğunda ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına mutabık kalarak ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak,

Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunması ile ilgili bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; uzun süreli ekonomik ilişkiler kurma amaçlı faaliyetlerle bağlantılı olarak bir Akit Tarafın yatırımcısınınca diğer Akit Tarafın ülkesinde bu Akit Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak doğrudan kurulan veya edinilen her türlü mal varlığını ve bunlarla kısıtlı olmamakla beraber özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kiralama, intifa hakkı, kefalet gibi diğer haklar ve malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer aynı haklar;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) telif hakları, patentler, sınai tasarımlar, teknik bilgi, ticari itibar gibi fikri mülkiyet haklarının yanı sıra Akit Tarafların ulusal mevzuatına uygun diğer benzer haklar;

(e) doğal kaynakların aranması, geliştirilmesi, çıkarılması veya işletilmesine yönelik imtiyazlar da dahil olmak üzere, yetkili bir makam tarafından kanun veya bir sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

Bununla birlikte; bir şirketin yüzde onundan (10) daha az hissesine veya oy hakkına tekabül eden ve borsa yoluyla edinilmiş yatırımlar işbu Anlaşma kapsamına girmeyecektir.

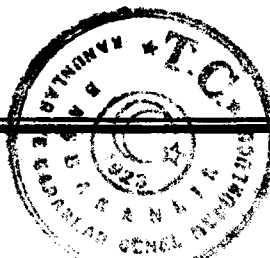
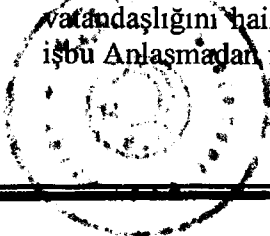
Malvarlıklarının yatırıldığı veya tekrar yatırıldığı biçimdeki herhangi bir değişiklik bunların yatırım olarak nitelendirilmesini etkilemez.

2. "Yatırımcı" terimi:

diğer Akit Tarafın ülkesinde bu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak yatırım yapmış,

(a) bir Akit Tarafın kanunlarına göre vatandaşlığını haiz olan gerçek kişileri,

(b) Akit Taraflardan birinin yürürlükteki hukuku çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş ve kayıtlı yönetim merkezleri ile birlikte yeterli seviyedeki faaliyetleri sözkonusu Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve diğer Akit Tarafın ülkesinde, o ülkenin mevzuatı ile uyumlu olarak yatırım yapan şirketleri, firmaları veya iş ortaklıklarını ifade eder. Eğer yatırımcı, yatırımın yapıldığı ülke ile diplomatik ilişkisi bulunmayan üçüncü bir ülkenin vatandaşlığını haiz kişilere ait ise veya bu kişilerce kontrol edilmekte ise, bu yatırımcı işbu Anlaşmadan faydalanamaz.

3. "Gelirler" terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve özellikle, ancak bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, özellikle kar, faiz, sermaye kazancı, royalti, ücret ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi: Sırasıyla Türkiye Cumhuriyeti Devleti Ülkesi ve Azerbaycan Cumhuriyeti Devleti Ülkesini ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Kendi mevzuatına tabi olarak, her bir Akit Taraf, ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik edecektir.

2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve eşit muamele ile tam koruma ve güvenlik de dahil olmak üzere, uluslararası hukukun asgari muamele standartlarına uygun bir muameleye tabi tutulacaktır. Hiçbir Akit Taraf keyfi veya ayrımcı tedbirlerle bu gibi yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiç bir şekilde engel olmayacaktır.

MADDE 3

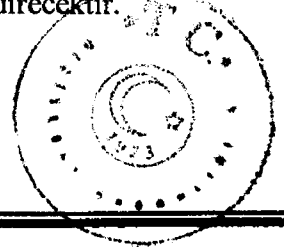
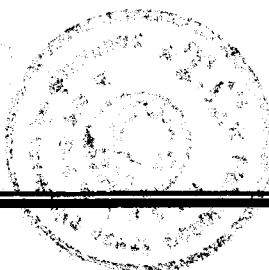
Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kendi kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde, yatırımları herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul edecektir.

2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımları ya da üçüncü bir ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunacaktır.

3. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarını, bunların yatırımlarının yönetilmesi, sürdürülmesi, kullanımı, faydalanılması, genişletilmesi veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, diğer Akit Tarafın kendi yatırımcılarına ya da üçüncü bir ülke yatırımcılarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutacaktır.

4. Her bir Akit Taraf, kendi ulusal mevzuatı çerçevesinde, yatırımcının ülkesindeki yatırımı ile bağlantılı olarak işe almak üzere seçtiği üst düzey yöneticiler, müdürler, uzmanlar ve teknik personele ilişkin tüm başvuruları iyi niyetle değerlendirecektir.

5. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafı, Akit Taraflardan birinin taraf olduğu veya taraf olabileceği tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenlemeden veya yatırımlara ilişkin çok taraflı bir anlaşma veya sözleşmeden kaynaklanan herhangi bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı diğer Akit Tarafın yatırımcılarına sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

(b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, ulusal muamele ve en çok kayırılan ulus muamelesi hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi yatırımcılarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığı tüm mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmayacaktır.

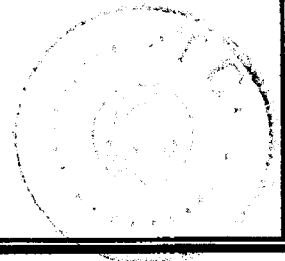
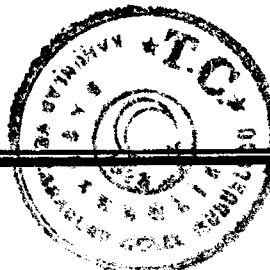
(c) İşbu Maddenin 1 ve 2. paragrafları, işbu Anlaşma ve Akit Taraflardan birinin imzacısı olduğu diğer benzer bir uluslararası anlaşmada eşzamanlı olarak düzenlenen yatırımcı ile ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyuşmazlığın çözümü hükümleri bakımından uygulanmayacaktır.

(d) İşbu Anlaşmanın 2 ve 3. Maddelerinin hükümleri, her bir Akit Tarafın, toprak ve taşınmaz edinimi ve bunlar üzerinde aynı hak edinimi bakımından kendi yatırımcılarına veya kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmayacaktır.

MADDE 4

Yatırımcıya ilişkin Bilgilere Erişim ve Şeffaflık

Akit Taraf kurumsal yönetim geçmişi ve yatırım uygulamalarını da içerecek şekilde diğer Akit Tarafın potansiyel yatırımcısı hakkındaki bilgilere ulaşmaya çalışabilir. Akit Taraf edindiği iş bilgilerinin gizliliğini korumalıdır. Akit Taraf edindiği bilgileri, diğer yürürlükteki mevzuatına uygun olarak ve gizli iş bilgilerinin korunması şartıyla yatırımın yapılacağı yerdeki kamuoyunun bilgisine sunabilir.

MADDE 5
Genel İstisnalar

1. İşbu Anlaşmanın hiç bir hükmü, bir Akit Tarafın:

a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığı veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

b) canlı veya cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiç bir hükmü:

(a) bir Akit Tarafı açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamaya veya bu bilgiye ulaşılmasına izin vermesini sağlayacak şekilde;

(b) hiç bir Akit Tarafın,

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri trafiğine ilişkin ve bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak tedarik sağlama amacıyla yapılan diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknolojiye ilişkin bu tür alışveriş ve işlemlerle ilgili;

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerdeki diğer acil durumlarda;

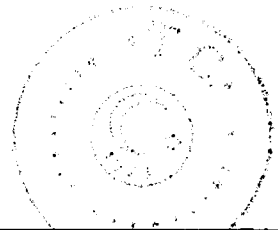
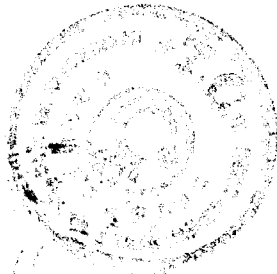
veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasını engellemeye ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde ; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoymak şeklinde;

yorumlanamaz.

MADDE 6
Kamulaştırma

1. Yatırımlar, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde ve anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, öngörülen hukuki sürece ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine uygun olarak yapılanlar dışında kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılmayacaktır.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi kamusal refaha ilişkin yasal hedeflerin korunması için düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

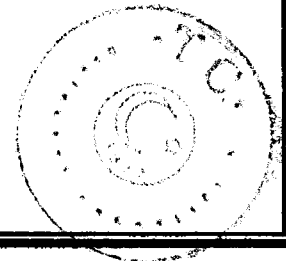
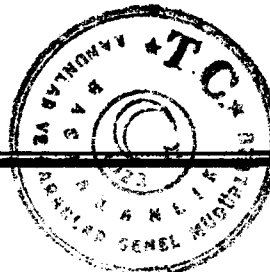
3. Tazminat, hangisi önce ise, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten önceki piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat gecikme olmaksızın ödenecek ve 8. Madde'de belirtildiği şekilde serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

4. Tazminat serbestçe çevrilebilir bir döviz ile ödenebilir şekilde olacak ve tazminatın ödenmesinde gecikme olması durumunda ödeme, kamulaştırma tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar,

a) Türkiye Cumhuriyeti topraklarındaki Azerbaycan yatırımları ile ilgili olarak kamu alacaklarına ödenen en yüksek faiz oranına eşit oranda bir faiz;

b) Azerbaycan Cumhuriyetindeki Türk yatırımları ile ilgili olarak söz konusu para birimi için serbest piyasada öngörülen oran üzerinden ticari faiz içerecektir.

5. İşbu Madde'de öngörülen prensiplere uygun olarak, yatırımları kamulaştırılan yatırımcı, kamulaştırma işleminin ve yatırımlarına biçilen değer ev sahibi Akit Tarafın adli veya diğer yetkili bir otoritesi tarafından ivedilikle olarak gözden geçirilmesini talep etme hakkına sahiptir.

MADDE 7
Zararlar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş veya diğer silahlı çatışma, olağan üstü durum, ayaklanma, veya isyan nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirler ile ilgili olarak, kendi yatırımcılarına veya herhangi üçüncü bir ülke yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulacaktır. Tazmine ilişkin ödemeler etkili olarak gerçekleştirilebilir, serbestçe çevrilebilir ve anında transfer edilebilir olacaktır.

2. Bu Maddenin 1. paragrafı hükümleri saklı olmak üzere, anılan paragrafta belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde aşağıda sayılanlar sebebiyle zarar gören bir Akit Taraf yatırımcısının;

(a) diğer Akit Tarafın silahlı kuvvetleri veya resmi makamlarınca yatırımına veya yatırımının bir kısmına el konulması, veya

(b) diğer Akit Tarafın silahlı kuvvetleri veya resmi makamlarınca yatırımının veya yatırımının bir kısmının durum gerektirmediği halde tahrip edilmesi durumunda, ortaya çıkacak zarar ve kayıpları, istisnai durumların ışığında yeterli ölçüde tazmin edilecektir.

MADDE 8
Serbest Transfer

1. Her bir Akit Taraf bir yatırım ile ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasını iyi niyetle sağlar. Bu gibi transferler, bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla aşağıdakileri içerir:

(a) bir yatırımı sürdürmek, geliştirmek veya artırmak amaçlı ana para ve ek meblağlar,

(b) gelirler,

(c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen gelirler,

(d) Madde 6 ve 7 çerçevesindeki tazminatlar,

(e) yönetim ücretlerine ilişkin ödemeler,

(f) yatırımlarla ilgili olarak alınmış kredilerin ana para ve faiz ödemeleri,

(g) yatırımın işleyişinden kaynaklanan, royalti ödemeleri, lisans ücretleri veya diğer benzer masraflar gibi giderlerin ödenmesi için gereken meblağlar,

(h) diğerk Akit Tarafın ÷lkesinde, bir yatırımla ilgili uygun çalıřma izinlerini edinmiř olan bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldıkları maař, ücret ve diğerk gelirleri,

(i) bir yatırım uyuřmazlıđından kaynaklanan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlařtırılmadıķa, transferler, yatırımın yapılmıř olduđu konvertibl para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle, transferin yapıldıđı tarihte geđerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılacaktır. Geđerli bir piyasa döviz kurunun mevcut olmaması halinde, uygulanabilir döviz kuru oranı, para birimlerinin en güncel Özel Çekme Haklarına dönüřtürme oranına tekabül edecektir.

3. İstisnai durumlarda, ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olduđu veya sebep olma tehdidini yarattıđı durumlarda her bir Akit Taraf ayrımcı olmayacak ve iyi niyetli řekilde geđici sürelerle transferleri kısıtlayabilir.

4. İşbu Madde'nin (1) ve (2) paragraflarının hükümlerine rađmen, bir Akit Taraf adil, ayrımcı olmayan ve yatırımcıların ev sahibi Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine riayet etmesini garanti edecek tedbirlerin iyi niyetli uygulanması yoluyla

(a) vergi ve resimlerin ödenmesine;

(b) iflas ve ödeme aczine iliřkin sürece veya alacaklıların haklarının korunmasına;

(c) cezai suçlara; ve

(d) ev sahibi Akit Tarafın mahkeme veya tahkim heyetlerinin talimat veya kararlarına uyulmasına garanti edecek řekilde transferleri kısıtlayabilir.

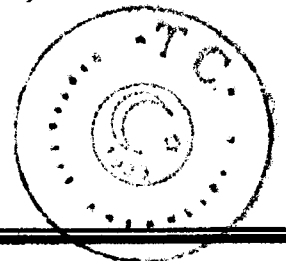
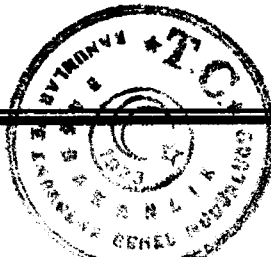
MADDE 9

Halefiyet

1. Eđer Akit Taraflardan biri kendi yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karřı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı bu sigortayı edinmiře, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin řartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğerk Akit Tarafça tanınacaktır.

2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve sigortalayan yatırım ile ilgili sorumlulukları da üstlenecektir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün haklarını veya taleplerini aşmayacaktır.

3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuřmazlıklar işbu Anlaşmanın 11'inci Maddesinin hükümlerine göre çözümlenecektir.

MADDE 10
Danışmalar

Akit Taraflar işbu Anlaşma ile ilişkili olarak aralarında ortaya çıkacak herhangi bir uyuşmazlığı çözmek veya işbu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin ortaya çıkacak herhangi bir sorunu veya işbu Anlaşmadan kaynaklanabilecek diğer herhangi bir konuyu incelemek üzere, herhangi birinin isteği üzerine, derhal danışmalarda bulunmayı kabul ederler. Bu gibi danışmalar yeri ve zamanı Akit Taraflarca diplomatik yollarla kararlaştırılmak suretiyle Akit Tarafların yetkili makamları arasında yapılacaktır.

MADDE 11
Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki, yatırımcının yatırımı ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ayrıntılı bilgi içerecek şekilde ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafa yazılı olarak bildirilecektir. Mümkün olduğunca, yatırımcı ile ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret edecektir. Uyuşmazlığın tarafları aksine bir karar almadıkları takdirde, müzakerelerin yeri uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın başkenti olacaktır. Bir yatırımcının işbu Madde'nin 2. alt paragrafında ortaya konulan uyuşmazlığı uyuşmazlığın çözümü yöntemlerine sunma hakkı, uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın müzakerelere katılmayı reddetmesi yoluyla engellenmeyecek veya boşa çıkarılmayacaktır.

2. Uyuşmazlıkların, 1. paragrafta belirtildiği gibi, yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenmemesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) ülkesinde yatırımın yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine, veya

(b) İşbu Madde'nin 4(a) ve (b) paragraflarında belirtilen durumlar hariç olmak üzere,

(i) Her iki Akit Tarafın da imzacısı olmaları durumunda, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID),

(ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem heyetine,

3. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 2. paragrafında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine veya diğerine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihai'dir.

4. Bu Madde'nin 2. paragrafının hükümlerine bakılmaksızın;

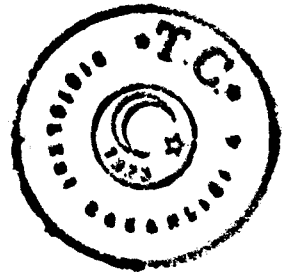
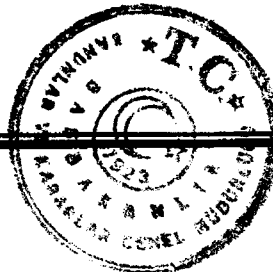
(a), sadece ev sahibi Akit Tarafın yabancı sermaye ile ilgili mevzuatına uygun olarak, gerekli olması halinde, gereken izni sağlamış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Tarafların üzerinde mutabık kaldıkları diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir;

(b) Ev sahibi Akit Tarafın ülkesindeki taşınmazlar üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar tamamen ev sahibi Akit Taraf mahkemelerinin yargılama yetkisi altındadır ve bu nedenle Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasına sunulamaz.

5. Tahkim sürecinde veya tahkim kararının yerine getirilmesinin herhangi bir safhasında, uyuşmazlığın karşı tarafındaki yatırımcının sigorta poliçesine veya bu Anlaşmanın 9. Maddesinde belirtilen garantiye göre kaybının tümünü ya da bir kısmını kapsayan bir tazminatı almış olması halinde, uyuşmazlığın tarafı olan Akit Taraflardan hiçbiri bunu bir itiraz gerekçesi olarak ileri süremeyecektir. Bununla birlikte, bir uyuşmazlık daha önce yatırımcı tarafından uluslararası tahkime götürülmüşse, aynı uyuşmazlık sigortacı tarafından bu Maddenin hükümleri çerçevesinde uluslararası tahkime götürülemez.

6. Tahkim kurulu kararlarını , işbu Anlaşmanın hükümleri, ülkesinde yatırım yapılan ve uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın kanunları ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dahil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alacaktır.

7. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE 12
Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Cözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve adil bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, uyuşmazlık üç üyeli bir tahkim heyetine sunulabilir.

2. Bu gibi bir tahkim heyeti her bir münferit olay için aşağıdaki gibi oluşturulacaktır: Tahkim talebinin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem Akit Tarafların onayı üzerine üçüncü bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Başkan diğer iki hakemin atanmasından itibaren dört (4) ay içinde atanacaktır.

3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren dört (4) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. Eğer, işbu Madde'nin 3. paragrafında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa veya Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Yardımcısı da bu görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaktır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, tahkim heyeti, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve tahkim heyeti, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varacaktır. Tahkim heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Tahkim Heyeti işbu Anlaşmanın hükümlerine dayanarak ve Akit Taraflar arasında uygulanabilir uluslararası hukuka uygun olarak karar alacaktır.

8. Her bir Akit Taraf kendisince atanan hakemin masraflarını ve kendisinin tahkim duruşmalarındaki temsil giderlerini üstlenecektir. Akit Taraflar Başkan'ın masraflarını ve diğer ortak giderlerin eşit bir kısmını üstlenir.

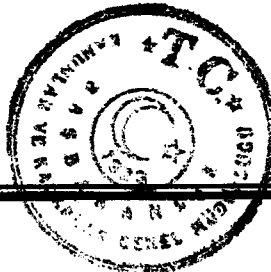
9. Eęer bir uyuřmazlık, iřbu Anlařmanın 11. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuřsa ve hala mahkeme önündeysen, aynı uyuřmazlık iřbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Ancak, bu, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurulmasını engellemeyecektir.

MADDE 13 **Uygulama Kapsamı**

İřbu Anlařma, bir Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak dięer Akit Taraf yatırımcısıncı iřbu Anlařmanın yürürlüęe girmesinden önce veya sonra yapılmıř yatırımlara uygulanacaktır. Bununla birlikte, iřbu Anlařma, Anlařmanın yürürlüęe girmesinden önce ortaya çıkan uyuřmazlıklara veya iřbu Anlařmanın yürürlüęe girmesinden önce çözölen taleplere uygulanmaz.

MADDE 14 **Eklemeler ve Deęişiklikler**

İřbu Anlařmaya yapılacak herhangi bir ekleme ve deęişiklik Akit Tarafların karřılıklı onayı ile yapılabilir. Bu gibi ekleme ve deęişiklikler iřbu Anlařmanın ayrılmaz bir parçasını oluřturan ayrı protokoller řeklinde yapılır ve iřbu Anlařmanın 15. Maddesi hükümlerine uygun olarak yürürlüęe girer.

MADDE 15
Yürürlüğe Girme, Süre ve Yürürlükte Kalma

1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli iç yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yaptığı bildirimlerden sonuncusunun tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. Anlaşma on yıllık bir süre boyunca yürürlükte kalacak ve Akit Taraflardan biri tarafınca on yılın sonunda sona erdirilmediği veya on yılın ardından bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunularak sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

3. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam edecektir.

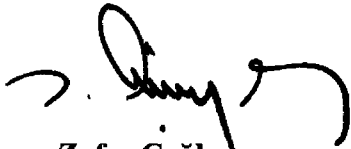
4. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti arasında 9 Şubat 1994 tarihinde imzalanmış olan önceki "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması" Anlaşması yürürlükten kalkacaktır.

İşbu Anlaşma aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetlerince uygun şekilde yetkilendirilen temsilcileri tarafından huzurlarında imzalanmıştır.

İzmir'de 25 Ekim 2011 tarihinde iki nüsha olarak Türkçe, Azeri ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

İşbu Anlaşmanın yorumunda veya uygulanmasında farklılık olması halinde, İngilizce metin üstün gelecektir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

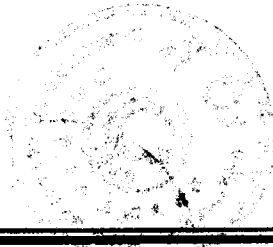

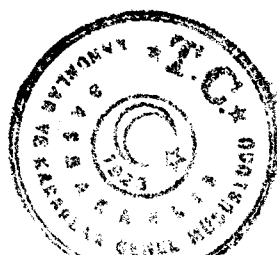
Zafer Çağlayan
Ekonomi Bakanı

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Şahin Mustafayev
Ekonomik Kalkınma Bakanı

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN
ON THE RECIPROCAL PROTECTION AND PROMOTION OF
INVESTMENTS

Preamble

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Azerbaijan, hereinafter referred to as "the Contracting Parties".

Desiring to promote greater economic cooperation between the Contracting Parties particularly with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

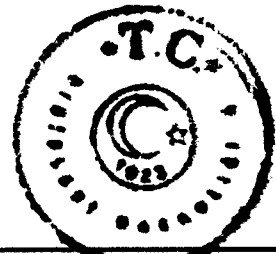
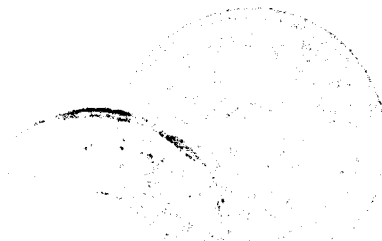
Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investment and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Convinced that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application as well as internationally recognized labor rights;

Having resolved to conclude an agreement concerning the encouragement and reciprocal protection of investments;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset, connected with business activities, established or acquired directly by an investor of one Contracting Party for the purpose of establishing lasting economic relations in the territory of the other Contracting Party in conformity with the national legislation of the latter Contracting Party, and shall include in particular, but not exclusively:

- a) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, leases, usufruct, pledges and any other similar real rights as defined in conformity with the national legislation of the Contracting Party in whose territory the property is situated;
- b) reinvested returns, claims to money or any other rights having financial value related to an investment;
- c) shares, stocks or any other form of participation in companies;
- d) Intellectual property rights such as copyrights, patents, industrial designs, know-how, goodwill and other similar rights according to national legislation of the Contracting Parties;
- e) business concessions conferred by law or under a contract by a competent authority, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

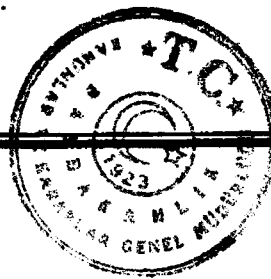
However; investments which are in the nature of acquisition of shares or voting power through stock exchanges amounting to, or representing of less than ten (10) percent of a company shall not be covered by this Agreement.

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term "investor" means:

- a) natural persons having their status as nationals of a Contracting Party according to its laws;
- b) corporations, firms, business partnerships incorporated or constituted under the law in force of a Contracting Party, having their registered offices and conducting substantial business activities in the territory of that Contracting Party;

who have made an investment in the territory of the other Contracting Party in accordance with the legislation of the latter Contracting Party. If the investor is owned or controlled by persons having the nationality of a third state that has no diplomatic relations with the Contracting Party in whose territory the investment is made, this investor will not benefit from this Agreement.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

4. The "territory" means;

Respectively, the territory of the Republic of Turkey and the territory the Republic of Azerbaijan.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its legislation, each Contracting Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party.

2. Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded treatment in accordance with international law minimum standard of treatment, including fair and equitable treatment and full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, enjoyment, extension, or disposal of such investments by unreasonable or discriminatory measures.

ARTICLE 3

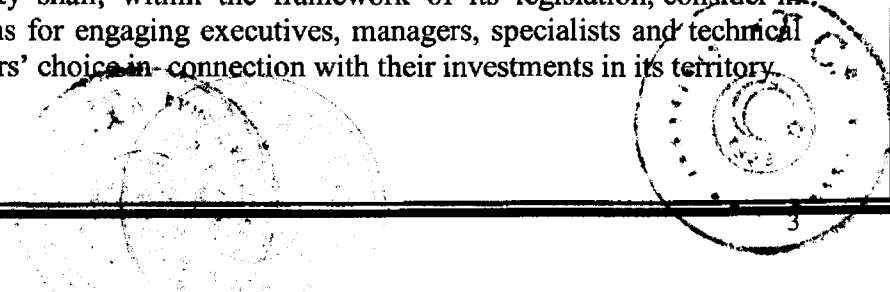
Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall admit in its territory investments on a basis no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of investors of any third State, within the framework of its laws and regulations.

2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is the most favourable, as regards the management, maintenance, use, enjoyment, extension, or disposal of the investment.

3. Each Contracting Party shall accord investors of the other Contracting Party, as regards the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, treatment no less favourable than the latter Contracting Party accords its own investors or to investors of any third State, in like circumstances, whichever is the most favourable to the investor.

4. Each Contracting Party shall, within the framework of its legislation, consider in good faith all applications for engaging executives, managers, specialists and technical personnel of the investors' choice in connection with their investments in its territory.

5. a) The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of any international agreement or arrangement relating wholly or partially to taxation or any multilateral convention or treaty relating to investments, to which one of the Contracting Parties is or may become a party.

b) The non-discrimination, national treatment and most-favored nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to all actual or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of its membership of, or association with a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area; to nationals or companies of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third State.

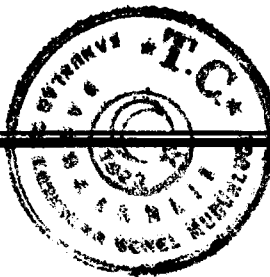
c) Paragraphs (1) and (2) of this Article shall not apply in respect of dispute settlement provisions between an investor and the hosting Contracting Party laid down simultaneously by this Agreement and by another similar international agreement to which one of the Contracting Parties is signatory.

d) The provisions of Article 2 and 3 of this Agreement shall not oblige either Contracting Party to accord investors or investments of investors of the other Contracting Party the same treatment that it accords to its own investors or investments of its own investors with regard to acquisition of land and real estates, and real rights upon them.

ARTICLE 4

Access to Investor Information and Transparency

The Contracting Party may seek information concerning the potential investor of the other Contracting Party, including its corporate governance history and its investment practices. The Contracting Party has to protect confidential business information received. The Contracting Party may make the information provided available to the public in the community where the investment will be located, subject to the protection of confidential business information and to other applicable domestic legislation.

ARTICLE 5
General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:

- a) designed and applied for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;
- b) related to the conservation of living or non-living exhaustible natural resources.

2. Nothing in this Agreement shall be construed:

- a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests;
- b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests,

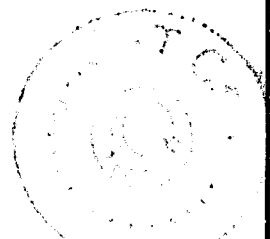
(i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,

(ii) taken in time of war or other emergency in international relations,

or

(iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or

- c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

ARTICLE 6

Expropriation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects (hereinafter referred as expropriation) except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 of this Agreement.

2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.

3. Compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment before the expropriation was taken or became public knowledge whichever is earlier. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in Article 8.

4. Compensation shall be payable in a freely convertible currency and in the event that payment of compensation is delayed, it shall include an interest *rate*

a) with respect to Azerbaijani investments in the territory of the Republic of Turkey the highest interest rate on public claims;

b) with respect to Turkish investments in the territory of the Republic of Azerbaijan a commercial rate established on a market basis for the currency in question from the date of expropriation until the date of actual payment.

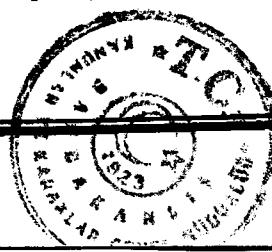
5. The investor whose investments are expropriated shall have the right to prompt review by a judicial or other competent authority of the host Contracting Party of its case and of valuation of its investments in accordance with the principles set out in this Article.

ARTICLE 7

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of emergency, revolt or an insurrection in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or investors of any third State, whichever is the most favourable to the investor. These payments shall be effectively realizable, freely convertible and immediately transferable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, an investor of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffers losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

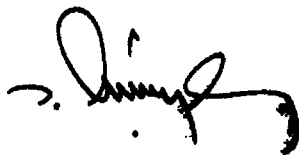
MADDƏ 15
QÜVVƏYƏ MINMƏ, QÜVVƏDƏ QALMA VƏ XİTAM

1. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri dövlətdaxili prosedurları yerinə yetirdikləri barədə diplomatik kanallar vasitəsilə bir-birlərinə göndərdikləri yazılı bildirişin alındığı tarixdən sonra otuzuncu gündə qüvvəyə minəcəkdir.
2. Bu Saziş on (10) il müddətində qüvvədə qalacaq və bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfə ilkin onillik müddətin sonunda və ya sonrakı müddətdə bir (1) il əvvəl ona xitam vermək niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə bildiriş göndərməzsə, saziş öz qüvvəsini saxlayacaqdır.
3. Bu Sazişə xitam verilməsi tarixindən əvvəl qoyulmuş sərmayələrə münasibətdə onun digər maddələrinin şərtləri bu Sazişə xitam verilməsi tarixindən növbəti on (10) il müddətində qüvvədə qalacaqdır.
4. Bu Sazişin qüvvəyə minməsi tarixindən etibarən Türkiyə Respublikası və Azərbaycan Respublikası arasında 9 fevral 1994-cü il tarixində imzalanmış "Sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqqında Saziş" qüvvədən düşmüş hesab ediləcəkdir.

BUNUN TƏSDİQİ OLARAQ, bunun üçün lazımi surətdə səlahiyyətlər almış, aşağıda imza etmiş təmsilçilər, hazırkı Sazişi imzaladılar.

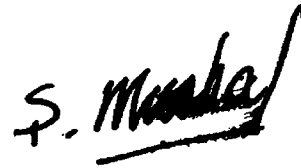
Bu Saziş İzmir şəhərində 2011-ci il "25" oktyabr tarixində, hər biri Türk, Azərbaycan və İngilis dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi zamanı fikir ayrılığı yarandıqda ingilis dilində olan məndən istifadə ediləcəkdir.

TÜRKİYƏ RESPUBLİKASI
HÖKUMƏTİ ADINDAN

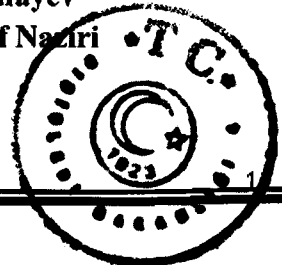
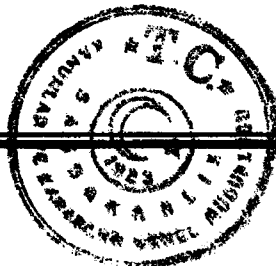

Zafer Çağlayan
İqtisad Naziri

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
HÖKUMƏTİ ADINDAN

Şahin Mustafayev
İqtisadi İnkişaf Naziri

8. Hər bir Razılığa gələn Tərəf özünün təyin etdiyi üzvün və özünün məhkəmə prosesində təmsil edilməsi xərclərini ödəyəcəkdir. Hər iki Razılığa gələn Tərəf Sədrin xərcini, həmçinin digər ümumi xərclərin ödənilməsini bərabər hissədə öz üzərinə götürəcəkdir.
9. Əgər mübahisə bu Sazişin 11-ci maddəsinə uyğun olaraq beynəlxalq məhkəməyə çıxarılmışsa və hazırda məhkəmə davam edirsə, bu maddə əsasında həmin mübahisə ilə bağlı hər hansı beynəlxalq məhkəməyə müraciət edilə bilməz. Lakin bu hər iki Razılığa Gələn Tərəflər arasında birbaşa və effektiv danışıqların aparılmasını istisna etmir.

MADDƏ 13 SAZİŞİN TƏTBİQ SAHƏSİ

Bu Sazişin müddəaları Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin sərmayəçiləri tərəfindən digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində bu Sazişin qüvvəyə minməsi tarixindən əvvəl və ya sonra mövcud olan sərmayələrə tətbiq olunacaq. Lakin bu Sazişin müddəaları onun qüvvəyə minməsindən əvvəl baş verdiyi hallardan irəli gələn mübahisələrə və ya onun qüvvəyə minməsindən əvvəl həll olunmuş mübahisələrə tətbiq olunmayacaqdır.

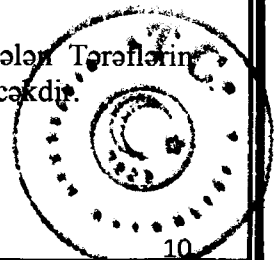
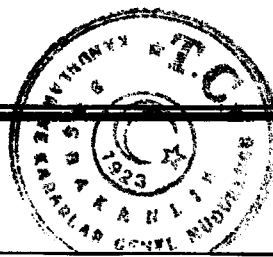
MADDƏ 14 ƏLAVƏ VƏ DƏYİŞİKLİKLƏR

Bu Sazişə əlavə və dəyişikliklər Razılığa Gələn Tərəflərin qarşılıqlı razılığı əsasında edilə bilər. Bu Sazişin ayrılmaz hissəsi olan həmin əlavə və dəyişikliklər ayrıca protokollarla rəsmiləşdiriləcək və bu Sazişin 15-ci maddəsinin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minəcəkdir.

MADDƏ 12
RAZILIĞA GƏLƏN TƏRƏFLƏR ARASINDA MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ

1. Bu Sazişin tətbiqi və təfsiri ilə əlaqədar mübahisələr Razılığa Gələn Tərəflər arasında əməkdaşlıq çərçivəsində qısa müddət ərzində və ədalətli həll ediləcəkdir. Razılığa Gələn Tərəflər nəticə əldə edilməsi üçün birbaşa və effektiv danışıqlar aparacaqlar. Razılığa Gələn Tərəflər mübahisələrin yarandığı tarixdən altı (6) ay ərzində həll edilməzsə, mübahisələr Razılığa Gələn Tərəflərin müraciəti əsasında Arbitraj Məhkəməsinə veriləcəkdir.
2. Belə Arbitraj Məhkəməsi hər bir fərdi iş üçün aşağıdakı qaydada təsis olunacaqdır. Arbitraj haqqında müraciətin alındığı tarixdən etibarən iki (2) ay ərzində hər bir Razılığa gələn Tərəf Məhkəmənin bir üzvünü təyin edəcəkdir. Sonra bu iki üzv hər iki Razılığa gələn Tərəfin razılığı əsasında Məhkəmənin Sədri kimi təyin olunacaq üçüncü dövlətin vətəndaşını seçəcəklər. Sədr digər iki üzvün təyin olunduğu vaxtdan sonra dörd (4) ay ərzində təyin olunacaqdır.
3. Razılığa Gələn Tərəflərin arbitrləri təyin olunduğu tarixdən sonra 4 ay ərzində Məhkəmənin Sədrini seçmək üçün razılığa gələ bilməsələr, Sədr tərəflərin müraciəti əsasında Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi tərəfindən təyin ediləcəkdir.
4. Əgər bu maddənin 2-ci və 3-cü bəndlərində göstərilən məsələlərlə əlaqədar Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin sədri hər hansı səbəbdən göstərilən funksiyanı yerinə yetirə bilmirsə və ya Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin dövlətinin vətəndaşıdırsa təyinatlar Sədr müavini tərəfindən həyata keçiriləcəkdir. Əgər Sədr müavini hər hansı səbəbdən göstərilən funksiyanı yerinə yetirə bilmirsə və ya Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin dövlətinin vətəndaşıdırsa Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin dövlətinin vətəndaşı olmayan və bu funksiyanı yerinə yetirə biləcək, Beynəlxalq Məhkəmənin ən yüksək rütbəli üzvü zəruri təyinatların həyata keçirəcəkdir.
5. Sədrin seçilməsindən sonra üç (3) ay müddətində tribunal bu Sazişin müddəalarına uyğun olaraq prosedur qaydaları barədə razılığa gələcəkdir. Əgər razılıq olmazsa, tribunal Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin Sədrinə beynəlxalq arbitraj prosedurunun ümumi qəbul edilmiş qaydalarına əsasən prosedur qaydalarını müəyyən etmək üçün müraciət edəcəkdir.
6. Başqa cür razılaşdırılmadıqda, bütün sənədlərin təqdim edilməsi və dinləmələr Sədrin seçilməsindən sonra səkkiz (8) ay ərzində başa çatdırılacaq və Arbitraj Məhkəməsi yekun sənədlərin təqdim edilməsindən və ya dinləmələrin başa çatmasında sonra, hansı daha gec baş verərsə, ondan sonra iki (2) ay ərzində qərar qəbul edəcəkdir. Arbitraj Məhkəməsi hər iki Razılığa gələn Tərəf üçün son və məcburi qərarını səs çoxluğu ilə qəbul edəcəkdir.
7. Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını bu Sazişin əsasında və Razılığa gələn Tərəflərin arasında tətbiqə yararlı beynəlxalq hüquq normalarına uyğun qəbul edəcəkdir.

- a. Dövlətinin ərazisində sərmayə qoyulmuş Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli məhkəməsinə ; və ya
  - b. Bu maddənin 4-cü bəndinin (a) və (b) yarımbəndləri istisna olmaqla
    - (i) Dövlətlər və digər Dövlətlərin vətəndaşları arasında sərmayə mübahisələrinin həlli üzrə konvensiyaya uyğun olaraq təsis edilmiş Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə ;(əgər Hər iki Razılığa Gələn Tərəflər Konvensiyanı imzalamışsa),
    - (ii) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiyasının ("UNCITRAL") Arbitraj Qaydalarına müvafiq olaraq təsis ediləcək "ad hok" arbitraj məhkəməsinə,
3. Əgər sərmayəçi bu maddənin 2-ci bəndində göstərilmiş mübahisənin həlli prosedurlarından birinə müraciət etmişsə, bu onun üçün son instansiya hesab edilir.
  4. Bu maddənin 2-ci bəndinin müddəalarına baxmayaraq;
    - a) Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəfin xarici kapitalla bağlı qanunvericiliyinə uyğun olaraq, investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar lisenziya tələb edilən sahələrə lisenziya alınmış və yalnız faktiki olaraq fəaliyyətə başlamış sərmayə ilə bağlı mübahisələr hər iki Razılığa Gələn Tərəflər arasında razılaşdırılmaqla Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə və ya digər beynəlxalq mübahisə mexanizminə göndərilə bilər.
    - b) Mülkiyyət və Daşınmaz əmlakla bağlı hüquqlara dair mübahisələr bütövlükdə Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəfin məhkəmələrinin yurisdiksiyasına daxil edilir və Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə və ya digər beynəlxalq mübahisə mexanizminə göndərilə bilməz.
  5. Arbitraj prosedurunun və ya arbitraj məhkəməsi qərarının yerinə yetirilməsinin hər hansı bir mərhələsində mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri mübahisədə qarşı tərəf olan sərmayəçinin sığorta və ya bu maddənin 9-cu maddəsində nəzərdə tutulan təminat əsasında onun itkilərini tam və ya qismən ödəyən kompensasiyanı aldığını nəzərə alaraq etirazla çıxış edə bilməz. Lakin əgər sərmayəçi tərəfindən mübahisə daha əvvəl beynəlxalq məhkəməyə verilmişsə, sığortaçı tərəfindən eyni mübahisə beynəlxalq məhkəməyə çıxarıla bilməz.
  6. Mübahisə bu Sazişin şərtlərinin tətbiqini nəzərdə tutan, mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinə (konflikt hüququ da daxil olmaqla) və beynəlxalq ümumi hüququn Razılığa Gələn Tərəflər tərəfindən qəbul edilmiş prinsiplərinə uyğun olaraq həll olunacaqdır.
  7. Bu qərar mübahisə tərəfləri üçün son və məcburi olacaq. Hər bir Razılığa gələn Tərəf qərarı öz milli qanunvericiliyinə uyğun icra edəcəkdir.

MADDƏ 9
SUBROQASIYA

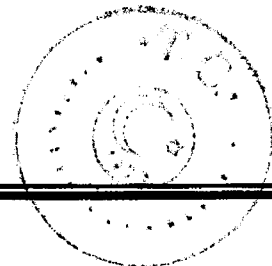
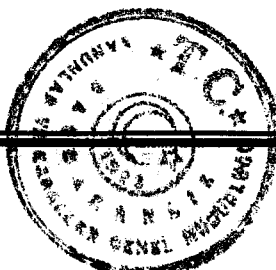
1. Bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçisinin sərmayələri qanunvericiliyə uyğun olaraq qeyri-kommersiya risklərindən sığorta olunursa, zəminlə sərmayəçi arasında bağlanan sığorta müqaviləsinin şərtlərinə uyğun olaraq zəminin subroqasiyası digər Razılığa Gələn Tərəf tərəfindən tanınacaqdır.
2. Zəminə həmin investorun investisiya ilə bağlı hüquq və iddialarını yerinə yetirmək hüququ verilir. Subroqasiya edilmiş hüquq və ya iddialar ilkin sərmayəçinin hüquq və ya iddialarından üstün olmayacaqdır.
3. Razılığa Gələn Tərəf və zəmin arasındakı mübahisələr Bu Sazişin 11-ci maddəsinə uyğun olaraq həll ediləcəkdir.

MADDƏ 10
MƏSLƏHƏTLƏŞMƏLƏR

Razılığa gələn Tərəflər, onlardan hər hansı birinin müraciəti əsasında, bu Sazişlə əlaqədar aralarında yaranan hər hansı bir mübahisənin həll edilməsi, və ya bu Sazişin yerinə yetirilməsi və ya tətbiq edilməsi ilə bağlı hər hansı bir məsələnin nəzərdən keçirilməsi, və ya bu Sazişdən irəli gələ biləcək hər hansı digər məsələnin öyrənilməsi üçün təxirəsalınmaz məsləhətləşmələr keçirməyə razılaşırlar. Belə məsləhətləşmələr Razılığa gələn Tərəflər arasında diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşdırılmış yerdə və vaxtda Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları arasında həyata keçiriləcəkdir.

MADDƏ 11
SƏRMAYƏÇİ VƏ QƏBUL EDƏN RAZILIĞA GƏLƏN TƏRƏF ARASINDA
MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ

1. Bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisində sərmayə ilə əlaqədar yaranmış mübahisələr sərmayəçi tərəfindən Qəbul edən Razılığa Gələn tərəfə yazılı, ətraflı qeyd edilməklə bildirilməlidir. Sərmayəçi və Razılığa gələn Tərəf mübahisələri imkan daxilində məsləhətləşmələr və danışıqlar yolu ilə həll edəcəklər. Mübahisə edən tərəflər arasında digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə, danışıqların aparılacağı yer mübahisənin iştirakçısı olan Razılığa gələn Tərəfin paytaxtı olacaqdır. Mübahisənin iştirakçısı olan Razılığa gələn Tərəfin danışıqlarda iştirak etməkdən imtina etməsi səbəbindən sərmayəçinin bu maddənin 2-ci bəndində göstərilən mübahisə həlli proseduruna müraciət etməsi hüququnu məhdudlaşdıra və ya onun qarşısını ala bilməz.
2. Əgər mübahisələr bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən yazılı bildirişin verildiyi tarixdən altı ay müddətində tənzimlənmə bilmirsə, sərmayəçi mübahisəni aşağıdakılardan birinə vermək seçiminə malikdir:

MADDƏ 8
SƏRBƏST KÖCÜRMƏ

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçiləri üçün sərmayə ilə bağlı ödəmələrin öz dövlətinin ərazisinə və ərazisindən sərbəst və gecikdirilmədən köçürülməsini vicdanla təmin edəcək. Belə ödəmələrə xüsusi halda, lakin bununla məhdudlaşmayaraq:
  - a) sərmayənin saxlanması, inkişaf etdirilməsi və ya artırılması üçün əsas və əlavə məbləğlər;
  - b) gəlirlər;
  - c) sərmayənin tam və ya qismən satışından və ya ləğv edilməsindən əldə edilən vəsaitlər;
  - d) 6-cı və 7-ci maddələrə uyğun olaraq ödənilməli olan kompensasiya;
  - e) idarəetmə xərcləri ilə əlaqədar ödəmələr;
  - f) sərmayə ilə bağlı borc faizləri ilə bağlı ödəmələr;
  - g) royaltilər və lisenziya haqları və ya digər oxşar xərclərin ödənilməsi kimi sərmayə qoyuluşu ilə bağlı fəaliyyətdən yaranan xərclərin ödənilməsi üçün tələb olunan məbləğlər;
  - h) Sərmayə ilə bağlı bir Razılığa Gələn Tərəfin ərazisindəki digər Razılığa Gələn Tərəfin vətəndaşlığına mənsub iş icazəsi ilə işləyən kadrların əmək haqları və digər mükafatları;
  - i) Sərmayə mübahisəsinin tənzimlənməsindən irəli gələn ödəmələr;
2. Sərmayəçi və Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəf arasında başqa razılaşma olmadıqda köçürmələr sərmayənin yatırıldığı sərbəst dövrli valyutada və ya köçürmə valyutasının köçürmə günü tətbiq edilən dövrli valyutada, tətbiq olunan bazar məzənnəsi ilə həyata keçiriləcəkdir. Əgər bazar məzənnəsi mövcud deyilsə, tətbiq edilən mübadilə məzənnəsi kimi valyutaların "SDR"-ə çevrilməsi üzrə ən son mübadilə məzənnəsi istifadə ediləcəkdir.
3. Xüsusi hallarda, ödəmələr və kapitalın hərəkəti ödəniş balansında tarazlığın ciddi pozulmasına yol açarsa hər bir Razılığa Gələn Tərəf ayrı-seçkilik etmədən, vicdanla müvəqqəti olaraq köçürmələri yubada bilər.
4. Bu Maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərinə baxmayaraq, Razılığa gələn Tərəf sərmayəçinin Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin
  - a. vergi və rüsumların ödənilməsi;
  - b. müflisləşmə və iflas işi və ya kreditörlerin hüquqlarının müdafiəsi;
  - c. cinayət və ya digər hüquq pozuntuları;

Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və tribunallarının qərar və ya prosedurlarına uyğun olmasını təmin edən qanunvericiliyinə müvafiqliyini müəyyən etmək üçün qərəzsiz, ayrı-seçkiliksiz və vicdanlı tədbirlərin həyata keçirilməsi vasitəsilə köçürməni məhdudlaşdırma bilər.

4. Kompensasiya sərbəst dönrli valyutada həyata keçiriləcək və əgər kompensasiyanın ödənilməsində gecikmə baş verərsə;

a) Türkiyə sərmayəçilərinin Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki sərmayələrinə münasibətdə ekspropriasiya vaxtından real ödəniş vaxtına qədər bu valyuta üçün bazar əsasında müəyyən edilən kommersiya dərəcəsi üzrə faizi də daxil edəcəkdir.

b) Azərbaycan sərmayəçilərinin Türkiyə Respublikasının ərazisindəki sərmayələrinə münasibətdə Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəfin ictimai/dövlət tələblərinin ən yüksək faiz dərəcəsini daxil edir.

5. Sərmayələri ekspropriasiya edilmiş sərmayəçi onun işinin və bu Maddədə ifadə olunmuş prinsiplərə müvafiq qaydada onun sərmayələrinin qiymətləndirilməsinin Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və ya digər səlahiyyətli orqanı tərəfindən təxirə salınmadan yenidən baxılması hüququna malik olacaqdır.

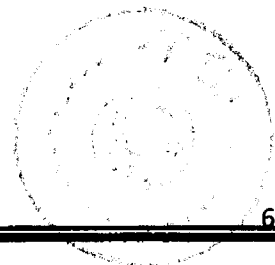
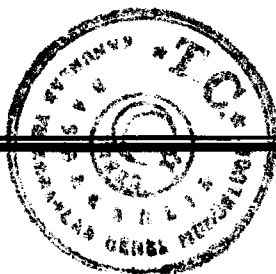
MADDƏ 7 **ZƏRƏRİN KOMPENSASIYA EDİLMƏSİ**

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində baş verən müharibə və ya digər silahlı münaqişə, fəvqəladə vəziyyət, üsyan, qiyam nəticəsində ziyan çəkirsə, sonuncu Razılığa gələn Tərəf onlara münasibətdə restitusiya, əvəzin ödənilməsi, kompensasiya və ya hər hansı başqa ödənişlərlə bağlı rejim tətbiq edəcəkdir, və bu, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə, az əlverişli olmayacaqdır. Həmin ödəmələr effektiv həyata keçirilə bilən, sərbəst dönrli valyutada və təxirə salınmadan köçürülməlidir.

2. Bu Maddənin 1-ci bəndi nəzərə alınmaqla, bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinə münasibətdə, o, bu bənddə göstərilən hər hansı bir vəziyyətdə, digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində aşağıdakılar nəticəsində ziyan çəkirsə:

- a. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin müsadirəsi, və ya
- b. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin, vəziyyətin zəruriliyi tələb etmədən məhv edilməsi,

mövcud şərait nəzərə alınmaqla adekvat kompensasiya həyata keçiriləcəkdir.

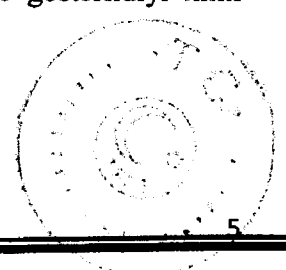

2. Bu Sazişin müddəaları;

- a) Hər hansı Razılığa gələn Tərəfin təhlükəsizlik maraqlarına zidd olan hər hansı məlumata çıxış və yaxud onun aşkarlanmasının tələb edilməsi kimi şərh edilməyəcəkdir ;
- b) Milli Təhlükəsizlik maraqlarının qorunması məqsədilə mühüm hesab edilən aşağıdakı tədbirlərin görülməsinin qarşısının alınması kimi şərh edilməyəcəkdir ;
  - (i) silah, döyüş sursatları və müharibə alətləri ilə ticarət və silahlı və digər təhlükəsizlik qüvvələrinin təchizatı məqsədilə mallar, materiallar və xidmətlərlə bağlı birbaşa və ya dolayı ticarət əməliyyatları ilə əlaqədar;
  - (ii) müharibə və ya beynəlxalq münasibətlərdə digər fəvqəladə hallar zamanı görülmə, və ya
  - (iii) nüvə silahlarının və ya digər nüvə partlayıcı qurğularının yayılmaması ilə bağlı milli siyasətinin və ya beynəlxalq sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar və ya
- c) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsi əsasında beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin saxlanması üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tədbirlərin görülməsinin qarşısının alınması kimi şərh edilməyəcəkdir.

MADDƏ 6
EKSPPROPRIASIYA

- 1. Qanunvericiliyə və bu Sazişin 3-cü maddəsinə uyğun olaraq, sərmayələr ictimai və dövlət mənafeyinin tələb etdiyi, ayrı-seçkiliyə yol vermədən, qanun tələblərinə müvafiq olaraq və dərhal, adekvat və effektiv kompensasiyanın ödənilməsi halları istisna olmaqla, qanunvericiliyinə və ekspropriasiyaya, milliləşdirməyə və ya, birbaşa və ya dolayısı ekspropriasiyaya və ya milliləşdirməyə (bundan sonra «ekspropriasiya» adlanır) bərabər nəticə verən hər hansı digər tədbirlərə məruz qalmayacaqlar.
- 2. Səhiyyə, təhlükəsizlik və ətraf mühit kimi qanuni olan dövlət mənafeyinin müdafiəsi üçün nəzərdə tutulan və tətbiq edilən qeyri-diskriminasiyalı qanuni tədbirlər dolayı ekspropriasiya təşkil etmir.
- 3. Kompensasiya, ekspropriasiyanın həyata keçirildiyi və ya ictimaiyyətə məlum olduğundan, hansı daha tez baş verərsə, bilavasitə əvvəlki vaxtda ekspropriasiya edilmiş sərmayənin ədalətli bazar dəyərinə bərabər olacaqdır. Kompensasiya gecikdirilmədən ödəniləcəkdir və bu Sazişin 8-ci maddəsində göstəriləndiyi kimi sərbəst köçürülə bilər.

5. (a) Bu Sazişin müddəaları bir Razılığa gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu və ya ola biləcəyi tam və ya qismən vergitutmaya aid olan hər hansı beynəlxalq müqavilə və ya razılaşma, sərmayə ilə bağlı hər hansı beynəlxalq konvensiya və ya müqavilə əsasında hər hansı rejim, imtiyaz və ya güzəştin digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə şamil etmək öhdəliyində olması kimi şərh edilməyəcəkdir.

(b) Ayrı-seçkilik edilmədən, milli və ən əlverişli rejim prinsipi hər hansı Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu hər hansı gömrük, iqtisadi və ya monetar ittifaqı, ümumi bazar və ya sərbəst ticarət zonası; öz vətəndaşlarının, şirkətlərinin və ya hər hansı üçüncü dövlətin üzv olduğu həmin birlik, ümumi bazar və ya sərbəst ticarət zonası əsasında mövcud və ya gələcəkdə veriləcək imtiyazlara şamil edilməyəcəkdir.

(c) Bu sazişə və Razılığa Gələn Tərəflərin imzaladıqları hər hansı oxşar beynəlxalq sazişlərə uyğun olaraq Bu maddənin 1-ci və 2-ci bəndləri sərmayəçi və Qəbul edən Razılığa Gələn Tərəf arasında mübahisələrin həlli müddəalarına tətbiq edilmir.

(d) Bu maddənin 2-ci və 3-cü bəndləri hər bir Razılığa Gələn Tərəfin torpaq və daşınmaz əmlakın əldə edilməsi və daşınmaz əmlak hüquqları ilə bağlı öz sərmayəçilərinə və ya onların sərmayələrinə tətbiq etdiyi rejimi digər Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçilərinə və onların sərmayələrinə şamil edilməsi öhdəliyini daşımır.

MADDƏ 4

SƏRMAYƏCİ HAQQINDA İNFORMASIYAYA ÇIXIŞ VƏ ŞƏFFAFLIQ

Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf potensial sərmayəçi barədə onun korporativ idarəetmə tarixçəsi və sərmayəçi kimi mövcud təcrübəsi haqqında informasiya əldə edə bilər. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf bu barədə məxfi biznes məlumatını açıqlamayacaqdır. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf əldə edilən məlumatı məxfi biznes məlumatının qorunması və digər daxili qanunvericiliyin tələblərinin gözlənilməsi şərti ilə sərmayənin yatırılacağı məkanda açıqlaya bilər.

MADDƏ 5

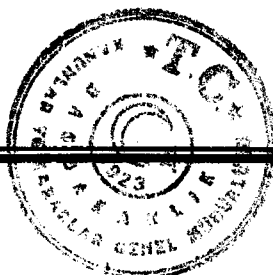
ÜMUMİ İSTİSNALAR

1. Bu Saziş;

a) İnsan, heyvan, təbiət, sağlamlıq və ya ətraf mühitin qorunması;

b) Canlı və cansız tükənən təbii ehtiyatların qorunması.

ilə əlaqədar hər hansı qeyri-diskriminasiya tədbirlərinin qarşısının alınması kimi şərh edilməyəcəkdir.

3. "Gəlir" termininə sərmayələrdən əldə edilən məbləğlər və xüsusilə, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, mənfəət, qonorarlar, kapital artımı, royaltilər, dividendlər, aid edilir;
4. «Ərazi» termini müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının ərazisini və Türkiyə Respublikasının ərazisini bildirir.

MADDƏ 2

SƏRMAYƏLƏRİN TƏSVİQİ VƏ QORUNMASI

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz qanunvericiliyinə uyğun olaraq öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin mümkün olduğu qədər sərmayələrini qəbul edəcəkdir.
2. Hər bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə münasibətdə beynəlxalq adət hüququnun xaricilərə münasibətdə müəyyən etdiyi minimal standartlara uyğun şəkildə ədalətli və qərəzsiz rejim tətbiq ediləcək və onların tam və daimi müdafiəsi və təhlükəsizliyi təmin ediləcəkdir. Razılığa Gələn Tərəflərdən heç biri sərmayələrin idarə edilməsinə, saxlanmasına, istifadəsinə, onlardan faydalanmasına, əldə edilməsinə və ya satışına səbəbsiz, əsassız və ya ayrı-seçkilik yolu ilə xətər yetirməyəcəkdir.

MADDƏ 3

SƏRMAYƏLƏRƏ MÜNASİBƏTDƏ REJİM

1. Hər bir Razılığa Gələn Tərəf digər Razılığa Gələn Tərəfin sərmayələrini, oxşar hallarda üçüncü dövlətin sərmayəçilərinin sərmayələrinə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olmayan rejimlə qəbul edəcəkdir.
2. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələrinə münasibətdə, oxşar hallarda, sərmayələrin idarə edilməsi, saxlanması, istifadəsi, onlardan faydalanması, əldə edilməsi və ya satışı ilə əlaqədar Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinin və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinin qoyduğu sərmayələrə tətbiq etdiyi rejimdən (sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirə) az əlverişli olmayan rejim tətbiq ediləcəkdir.
3. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə münasibətdə, oxşar hallarda, sərmayələrin idarə edilməsi, saxlanması, istifadə edilməsi, onlardan faydalanması və satılması ilə əlaqədar, digər Razılığa gələn Tərəf oxşar hallarda öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə tətbiq etdiyi rejimdən (sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirə) az əlverişli olmayan rejim tətbiq ediləcəkdir.
4. Hər bir Razılığa gələn Tərəf, öz milli qanunvericiliyi çərçivəsində, sərmayəçinin seçimi ilə sərmayələrlə əlaqədar rəhbər işçilərin, menecerlərin, mütəxəssislərin və texniki heyətin işə qəbul edilməsi ilə bağlı ediləcək müraciətlərə vicdanla baxacaqdır.

MADDƏ 1 **ANLAYISLAR**

1. «Sərmayə» termini bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində uzunmüddətli iqtisadi əlaqələrin inkişaf məqsədilə, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq birbaşa təsis və ya əldə etdiyi, xüsusilə aşağıdakılar daxil olmaqla, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, biznes fəaliyyəti ilə bağlı aktivlərin hər növü deməkdir:

- a. daşınar və daşınmaz əmlak , və ya ipotekalar, girov hüquqları, girovlar, lizinqlər, uzufrukt və həmçinin əmlakın yerləşdiyi Razılığa Gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun olaraq bu kimi digər əşya hüquqları;
- b. Təkrar investisiya edilmiş gəlirlər, pul tələbi və ya investisiya ilə bağlı maliyyə dəyəri olan digər hüquqlar;
- c. paylar, səhmlər və ya şirkətdə iştirakın istənilən digər forması;
- d. Razılığa Gələn Tərəflərin milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq, müəllif hüquqları, patentlər, sənaye nümunələri, “nou hau”, “qudvillər” və digər oxşar hüquqlar da daxil olmaqla əqli mülkiyyət hüquqları.

e. təbii ehtiyatların kəşfiyyatı, işlənməsi, çıxarılması və ya istismarı üzrə konsessiyalar da daxil olmaqla, qanun, və ya kontrakt əsasında səlahiyyətli hakimiyyət orqanı tərəfindən verilən konsessiyalar.

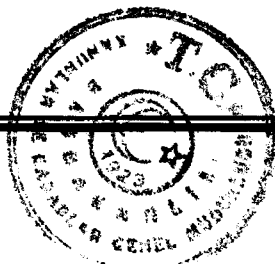
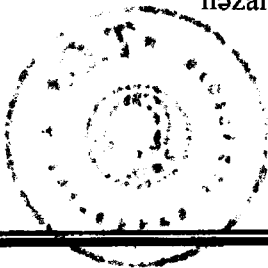
Ancaq, bu Sazişin müddəaları birja vasitəsilə hər hansı şirkətin 10%-dən az səhmlərini və səsvermə hüququnu əldə etmiş sərmayələri əhatə etmir.

Aktivlərin sərmayə və ya yenidən sərmayə formasında edilən hər hansı bir dəyişiklik onun sərmayə kimi xarakterinə təsir etmir.

2. «Sərmayəçi» termini digər Razılığa gələn Tərəfin dövlət ərazisində bu dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olaraq sərmayə qoyan:

(a) Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunlarına uyğun olaraq onun vətəndaşlığı statusu olan istənilən fiziki şəxs; və ya

(b) Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunlarına müvafiq olaraq qeydiyyatdan keçmiş və ya yaradılmış və həmin Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində yerləşən və real biznes fəaliyyəti həyata keçirən korporasiyalar, şirkətlər, biznes ortaqlıqları; Həmin anlayış sərmayəni Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin heç bir diplomatik münasibəti olmayan dövlətin vətəndaşlığına malik olan şəxsə məxsus olduğu və ya onun tərəfindən nəzarət edildiyi halda öz əksini tapmır.

**TÜRKİYƏ RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
HÖKUMƏTİ ARASINDA
SƏRMAYƏLƏRİN QARŞILIQLI QORUNMASI VƏ TƏŞVİQİ HAQQINDA SAZIŞ**

Preambula

Bundan sonra "Razılığa Gələn Tərəflər" adlandırılacaq, Türkiyə Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti,

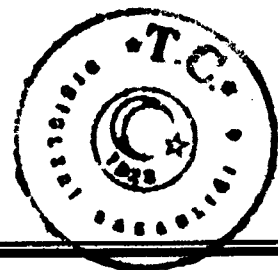
Razılığa Gələn Tərəflər arasında bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa Gələn tərəfin ərazisindəki sərmayələrinə münasibətdə iqtisadi əməkdaşlığı gücləndirmək niyyətində olaraq,

Bu Saziş əsasında sərmayələrə tətbiq edilən rejimin kapital və texnologiya axınına, həmçinin Razılığa Gələn Tərəflərin iqtisadi inkişafına təkan verəcəyini qəbul edərək,

Sərmayələrə tətbiq edilən ədalətli və qərəzsiz rejimin stabil investisiya mühitini yaxşılaşdırılacağını, iqtisadi resursların maksimum səmərəli istifadəsini və həyat şəraitinin yaxşılaşdıracağını qəbul edərək,

Bu məqsədlərə nail olmaq üçün beynəlxalq səviyədə əmək hüququ ilə nizamlanan sağlamlıq, təhlükəsizlik və ətraf mühitin qorunması tədbirlərinə əngəl olmayacağına əmin olaraq,

Sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması üçün aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

ARTICLE 15
Entry into Force, Duration and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the date of the last notification by the Contracting Parties, in writing and through diplomatic channels, of the completion of the respective internal legal procedures necessary to that effect.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall thereafter remain in force unless either Contracting Party terminates this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter by giving one year prior written notification to the other Contracting Party.

3. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten (10) years from such date of termination.

4. From the date of entry into force of this Agreement, the previous Agreement between the Republic of Turkey and the Republic of Azerbaijan on "Reciprocal Promotion and Protection of Investments" signed on February 9, 1994 shall be terminated.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized there to by their respective Governments, have signed this Agreement.

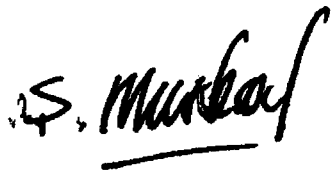
DONE in duplicate at İzmir on October 25, 2011 in the Turkish, Azerbaijani and English languages, all texts being equally authentic.

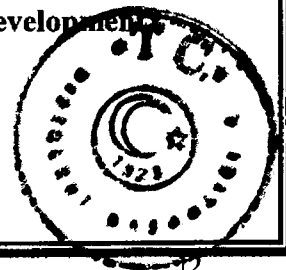
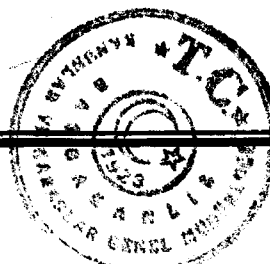
In case of any divergence of interpretation and application, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN**

Zafer Çağlayan
Minister of Economy

Şahin Mustafayev
Minister of Economic Development

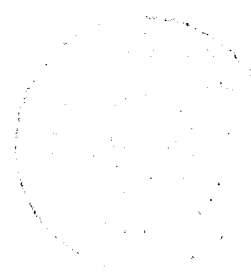
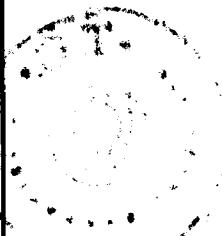
9. A dispute shall not be submitted to an international arbitration tribunal under the provisions of this Article, if a dispute on the same matter has been brought before another international arbitration tribunal under the provisions of Article 11 and is still before the tribunal. However, this will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Contracting Parties.

ARTICLE 13
Scope of Application

This Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party, made in accordance with its national legislation, by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes that have arisen or any claim, which was settled before its entry into force.

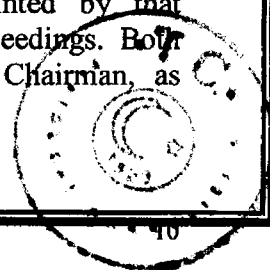
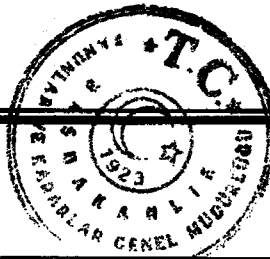
ARTICLE 14
Additions and Amendments

Any additions and amendments may be made to this Agreement by mutual consent of the Contracting Parties. Such additions and amendments shall be made in a form of separate protocols being an integral part of this Agreement and shall enter into force in accordance with the provision of Article 15 of this Agreement.

ARTICLE 12
Settlement of Disputes Between The Contracting Parties

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six (6) months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal of three members.
2. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two (2) months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by both Contracting Parties shall be appointed as the Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within four (4) months from the date of appointment of the other two members.
3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within four (4) months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.
4. If, in the cases specified under paragraphs (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.
5. The tribunal shall have three (3) months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.
6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight (8) months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two (2) months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.
7. The Arbitral Tribunal shall reach its decision on the basis of this Agreement and in accordance with international law applicable between the Contracting Parties.
8. Each Contracting Party shall bear the costs of the member appointed by that Contracting Party and of its representation at the arbitral proceedings. Both Contracting Parties shall assume an equal share of the cost of the Chairman, as well as other common costs.

2. If these disputes, cannot be settled in this way within six (6) months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the disputes can be submitted, as the investor may choose, to:

- a) the competent court of the Contracting Party in whose territory the investment has been made, or
- b) except as provided under paragraph 4 (a) and (b) of this Article, to:

- (i) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States", in case both Contracting Parties become signatories of this Convention,

- (ii) an ad hoc arbitration tribunal established under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

3. Once the investor has submitted the dispute to one or the other of the dispute settlement procedures mentioned in paragraph 2 of this Article, the choice of one of these procedures is final.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article;

- (a) only the disputes arising directly out of investment activities which have obtained necessary permission, if there is any permission required, in conformity with the relevant legislation of the host Contracting Party on foreign capital, and that effectively started shall be subject to the jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism as agreed upon by the Contracting Parties;

- (b) the disputes, related to the property and real rights upon the real estates in the territory of the host Contracting Party are totally under the jurisdiction of the courts of such host Contracting Party and therefore shall not be submitted to jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism;

5. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 9 of this Agreement. A dispute shall, however, not be submitted to international arbitration by the insurer under the provisions of this Article, if the same dispute has been brought before international arbitration by the investor.

6. The arbitration tribunal shall take its decisions in accordance with the provisions of this Agreement, the laws and regulations of the Contracting Party involved in the dispute on which territory the investment is made (including its rules on the conflict of law) and the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

7. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE 9
Subrogation

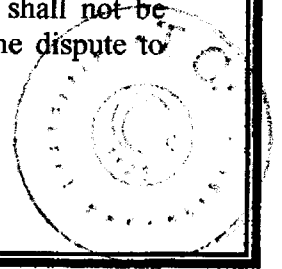
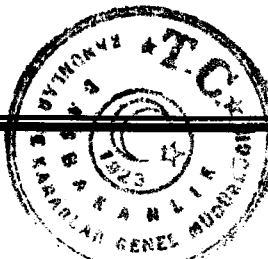
1. If one of the Contracting Parties has a public insurance or guarantee scheme to protect investments of its own investors against non-commercial risks, and if an investor of this Contracting Party has subscribed to it, any subrogation of the insurer under the insurance contract between this investor and the insurer, shall be recognized by the other Contracting Party.
2. The insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.
3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 11 of this Agreement.

ARTICLE 10
Consultations

The Contracting Parties agree to consult promptly, on the request of either, to resolve any dispute arising between them in connection with this Agreement, or to review any matter relating to the implementation or application of this Agreement or to study any other issue that may arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties at a place and at a time agreed upon by the Contracting Parties through diplomatic channels.

ARTICLE 11
Settlement of Disputes Between One Contracting Party and Investors of the Other Contracting Party

1. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with his or her investment, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the recipient Contracting Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith. The place of the negotiations shall be the capital city of the Contracting Party to the dispute unless the disputing parties otherwise agree. An Investor's right to submit a dispute to dispute settlement procedures set out in subparagraph 2 of this Article, shall not be frustrated or denied merely by the refusal of the Contracting Party to the dispute to participate in negotiations.

- a. requisitioning of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or authorities, or
- b. destruction of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or authorities, which was not required by the necessity of situation

shall be accorded adequate compensation in the light of the particular circumstances.

ARTICLE 8

Free Transfer

1. Each Contracting Party shall ensure in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include, but not exclusively:

- a) principal and additional amounts to maintain, develop or increase the investment,
- b) returns,
- c) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,
- d) compensation pursuant to Articles 6 and 7,
- e) payments in respect of management fees,
- f) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments,
- g) the amounts required for payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as payment of royalties and license fees or other similar expenses,
- h) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Contracting Party who have obtained in the territory of the other Contracting Party the corresponding work permits related to an investment,
- i) payments arising from an investment dispute.

2. Unless otherwise agreed between the investor and host Contracting Party, transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the applicable market rate of exchange in force at the date of transfer. If a market rate is unavailable, the applicable rate of exchange shall be the most recent rate of exchange for conversion of currencies into Special Drawing Rights.

3. Where, in exceptional circumstances, payments and capital movements cause or threaten to cause serious balance of payments difficulties, each Contracting Party may temporarily restrict transfers, provided that such restrictions are imposed on a non-discriminatory and in good faith basis.

4. Notwithstanding paragraphs (1) and (2) of this Article, a Contracting Party may restrict a transfer through the equitable, non-discriminatory and good faith application of measures ensuring investors' compliance with the host Contracting Party's laws and regulations relating to

- a) the payment of taxes and dues;
- b) bankruptcy or insolvency proceedings, or the protection of the rights of creditors;
- c) criminal or penal offences; and
- d) ensuring compliance with orders or judgments of the courts or tribunals of the host Contracting Party.